

Sociaal medische zorg voor dak- en thuislozen

Hoe is de sociaal medische zorg georganiseerd voor dak- en thuislozen in de 43 centrumgemeenten in Nederland?

Studenten verpleegkunde Hogeschool Utrecht

4e Nederlandse Straatdokters Symposium, 13 juni 2017

Inhoud

- ▶ Aanleiding
- ▶ Methode
- ▶ Resultaten
- ▶ Sterkte en beperkingen
- ▶ Conclusie
- ▶ Aanbevelingen

Aanleiding

- ▶ Toename aantal daklozen Nederland (CBS, 2017)
 - ▶ 17.800 in 2009
 - ▶ 30.500 in 2016
- ▶ NSG onderzoek 2014:
 - ▶ Kwetsbare populatie
 - ▶ Geen zicht op organisatie sociaal medische zorg in de 43 centrumgemeenten

MAATSCHAPPIJ

dr. Iger van Laere
arts M&G, Doctors for Homeless
Foundation

dr. Maria van der Meijdenbergh
huisarts en senioronderzoeker,
Radboud UMC Nijmegen en Pharmis,
expert in de non-profit gezondheidsver-
schillen Utrecht

dr. Rimoldi Smit
arts M&G, Volijpogendheid, ge-
meente Utrecht

drs. Marcel Sackers
huisarts, straatdokter Bitterdam

340 MEDISCH CONTACT | 19 FEBRUARI 2015

Doel

Inzicht krijgen in de organisatie van de huidige sociaal medische zorg voor dak- en thuisloze mensen in de 43 centrumgemeenten in Nederland.

Methode

- ▶ Literatuuronderzoek
- ▶ Ontwikkelen vragenlijst samen met experts
- ▶ Het vinden van sleutelfiguren
- ▶ Interviews in 43 gemeenten
 - ▶ 37 gemeenten 1 respondent
 - ▶ 6 gemeenten 2 respondenten

Resultaten: Zorg in gemeente

Sociaal medische spreekuren

- ▶ Spreekuur huisartsen 8 gemeenten (19%)
- ▶ Spreekuur verpleegkundigen 7 gemeenten (16%)
- ▶ Spreekuur verpleegkundig specialist 2 gemeenten (5%)

- ▶ Geen sociaal medisch spreekuur 14 gemeenten (33%)

Resultaten: Zorg in gemeente

Vorm van medische zorg

- ▶ Sociaal medisch spreekuur 29 gemeenten (67%)
- ▶ Huisarts werkzaam binnen instantie 4 gemeenten (9%)
- ▶ Verpleegkundige werkzaam binnen instantie 19 gemeenten (44%)
- ▶ Vaste afspraken met huisarts 20 gemeenten (47%)
- ▶ Vaste afspraken met verpleegkundige 6 gemeenten (14%)

- ▶ Geen vorm van medische zorg 9 gemeenten (21%)

- ▶ In grotere gemeenten (>150.000 inwoners) vaker vaste afspraken met huisartsen en verpleegkundigen dan in kleinere gemeenten

Resultaten: Samenwerking

- ▶ Huisarts als ketenpartner 16 gemeenten (37%)
- ▶ Verpleegkundige als ketenpartner 7 gemeenten (16%)
- ▶ Geen samenwerking met huisarts 3 gemeenten (7%)
- ▶ Geen samenwerking met verpleegkundige 11 gemeenten (26%)

- ▶ Moeite in doorverwijzen naar ketenpartner zonder vaste afspraken 29 respondenten (59%)

Resultaten: Intake

Standaard intake door hulpverleners

- ▶ Maatschappelijk werker 84% (N=10)
- ▶ Sociaal pedagogisch werker 100%(N=9)
- ▶ Arts 50% (N=2)
- ▶ Verpleegkundige 73% (N=11)

- ▶ Standaard vragen lichamelijke gezondheid 98% (N=48)

Resultaten: Oordeel over organisatie

Hoe vindt u de organisatie van opvang en zorg voor daklozen georganiseerd in uw gemeente?

▶ Goed tot zeer goed	25 respondenten (51%)
▶ Voldoende	11 respondenten (22%)
▶ Matig tot slecht	12 respondenten (24%)

Verbeterpunten volgens respondenten:

- ▶ Meer opvang en verpleegbedden
- ▶ Betere communicatie en samenwerking tussen ketenpartners
- ▶ Vaste samenwerking huisarts

Sterkte en beperkingen

- ▶ Alle 43 gemeenten bereid om mee te doen, 100% response
- ▶ Beter zicht op organisatie sociaal medische zorg in de 43 centrumgemeenten
- ▶ Beperkt beeld per gemeente

Conclusie

- ▶ De sociaal medische zorg voor dak- en thuislozen was in alle 43 centrumgemeenten anders georganiseerd
- ▶ In grotere gemeenten was vaker sociaal medische zorg beschikbaar dan in kleinere gemeenten
- ▶ Er waren gemeenten waar geen medische zorg gewaarborgd was
- ▶ Tussen instantie en medische hulpverleners waren niet overal afspraken

Aanbevelingen

- ▶ Landelijk richtlijnen opstellen voor de organisatie en financiering van sociaal medische zorg voor dak- en thuislozen
- ▶ In iedere centrumgemeente sociaal medische spreekuren invoeren voor dak- en thuislozen door een vaste groep medische hulpverleners
- ▶ In elke gemeente moeten samenwerkingsafspraken zijn tussen opvanginstanties en medische hulpverleners

Met dank aan

- ▶ Alle respondenten G43
- ▶ NSG artsen en verpleegkundigen
- ▶ NSG begeleiding: Igor van Laere en Maria van den Muijsenbergh
- ▶ Hogeschool Utrecht begeleiding : Barbara Sassen

